

Gällivare tingsrätt
Box 23
982 21 GÄLLIVARE

Yttrande i mål T 323-09

Girjas sameby ./ Staten

Stockholm den 30 september 2010

Staten har av tingsrätten beretts tillfälle att yttra sig över Samebyns yttrande den 31 augusti 2010 (Yttrandet) och av tingsrätten anmodats att lämna besked om eventuellt önskemål om muntlig förberedelse i frågan om Samebyns talan skall avvisas.

1. SAMEBYNS GRUNDER FÖR TALAN

- 1.1. Enligt 42 kap. 2 § rättegångsbalken skall en stämningsansökan innehålla, förutom ett bestämt yrkande (punkt 1), bl.a. en *utförlig redogörelse för de omständigheter som åberopas till grund för yrkandet* (punkt 2). Med omständigheter avses konkreta sakförhållanden (rättsfakta). Med grund avses det komplex av rättsfakta som av käranden påstås föranleda den yrkade rättsföljden. En preciserad och tillräckligt individualiserad presentation av rättsfakta är en nödvändig förutsättning för att svaranden skall veta vad han har att värja sig mot, och för att domstolen överhuvudtaget skall kunna döma i målet.
- 1.2. Staten gjorde i svaromålet (punkt 13, särskilt punkt 13.3) en noggrann genomgång av de påståenden som Samebyn framfört i stämningsansökningen som grund för bl.a. sitt yrkande om fastställande av ensamrätt till jakt och fiske. Eftersom Samebyn i stämningsansökan genomgående talade om "samer" eller "samerna" eller om renskötselrätt, men varken redogjorde för preciserade och individualiserade rättigheter som åberopades av Samebyn eller lämnade någon förklaring till med vilken rätt Samebyn kan åberopa sig på sådana indi-

viduella rättigheter för enskilda, drog staten slutsatsen att Samebyns grunder i sin helhet hänförde sig till den kollektiva rennäringsrätten som sådan.

- 1.3. I Yttrandet gör Samebyn gällande att staten "delvis"(?) missuppfattat grunden för Samebyns talan (Yttrandet punkt 1.2.1 och 3.1). Samebyn säger sig nu föra talan (även?) på individuell grund: "Talan rör just vissa samer i ett visst område, och inte samer i största allmänhet eller alla renskötande samer i Sverige eller något annat" (Yttrandet punkt 1.2.3). Trots Samebyns påstående att talan förs på individuell grund framhåller Samebyn att den kan åberopa inte endast "sina förfäders" utan även andra samers bruk av "området i fråga" (Området?) som stöd för urminnes hävd (Yttrandet punkt 3.8). Samebyn lämnar inte någon förklaring till relevansen av andra samers bruk för uppkomsten av individuella rättigheter (för "Samebyns förfäder"?). Staten förstår inte heller vad som avses med Samebyns uttalande att den grundar sin talan "endast indirekt" på rennäringslagens bestämmelser (Yttrandet punkt 1.8.16).
- 1.4. Staten konstaterar att de grunder som Samebyn åberopar är synnerligen oklara. Dels beror detta på att den framställning som Samebyn kallar "grunder" i själva verket utgör ett försök till beskrivning av de rättsregler som Samebyn menar äger tillämpning, men som i sig är oklara. Dels beror det på att de sakomständigheter som enligt Samebyn skall ligga till grund för tillämpningen av dessa rättsregler inte framställs samlat på ett stringent sätt, så att det blir möjligt att förstå vad Samebyns påståenden syftar till. Om Samebyn för talan på individuell grund, som den säger sig göra, saknas det också konkreta påståenden om hur Samebyns rättigheter uppkommit.
- 1.5. Det nämnda kravet (se p. 1.1. ovan) på en utförlig redogörelse av de omständigheter som Samebyn åberopar till grund för sitt yrkande om ensamrätt till jakt och fiske på individuell grund är inte uppfyllt i målet, vare sig genom stämningsansökningen eller genom Yttrandet. Det är inte bara så att framställningen av dessa omständigheter är oklar. Den saknas helt. Därtill kommer att grunderna för Samebyns talan även i övrigt, dvs. till den del Samebyn för talan (även) på kollektiv grund, är synnerligen oklara. Dessa brister i Samebyns talan måste undanröjas, innan det är möjligt för staten att bedöma, såväl om och i så fall i vilken utsträckning Samebyns talan kan upptas till prövning, som hur staten skall ställa sig till dess påståenden i sak.

2. HANDLÄGGNINGEN

- 2.1. Som framgår av det ovanstående anser staten inte att det är möjligt att slutbehandla de processuella frågorna innan det klarlagts vilka konkreta grunder som Samebyn åberopar till stöd för sina yrkanden. Staten begär därför att tingsrätten förelägger Samebyn att med konkretion och utförlighet precisera och individualisera grunderna för sina yrkanden (för en mer detaljerad beskrivning av de brister och oklarheter som måste åtgärdas, se ovan under 1).
- 2.2. I klarhetens intresse och för tids vinnande begär staten att Samebyn också i samband med den fordrade framställningen av grunderna för talan tar ställning till statens i svaromålet anförda invändningar mot påståendet om ensamrätt.
- 2.3. Enligt statens uppfattning bör tingsrätten inte kalla till muntlig förberedelse innan Samebyn fått göra ett nytt försök att framställa sina grunder för talan enligt vad som anförs ovan.

Stockholm som ovan

Hans Forssell

Jonas Löttiger